A°. 1828. N°. 48.

BREDASCHE COURANT.

Zaturdag *den 29 November.*

N O T I F I C A T I E.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad BREDA, van Zijne Excellentie den Heere Gouverneur der Provincie *Noord-Braband*, ontvangen hebbende een besluit, houdende [illegible] *School-Onderwijzers over de Nederlandsche Maten en Gewigten*; zijnde hetzelve besluit van den volgenden inhoud:

» De GOUVERNEUR der Provincie *Noord-Braband*, ontvangen » hebbende eene Missive van den Arrondissements-IJker J. G. Kiel, » te Sneek, de dato 11e dezer maand, betrekkelijk de aanschaf- » fing zijner *Handleiding voor School-Onderwijzers over de Ne-* » *derlandsche Maten en Gewigten*, uitgegeven wordende bij » F. Holtkamp te Sneek, tegen den prijs van *f* 1,00

» Heeft goedgevonden en verstaan, de Stedelijke en Plaatselijke » Besturen in deze Provincie uittenoodigen, de aanschaffing van » gezegd werkje, waaromtrent in de nieuwe Bijdragen, ter be- » vordering van het onderwijs en de opvoeding, van de maand » Augustus jl., eene gunstige recensie voorkomt, den Schoolon- » derwijzers in hunne Stad of Gemeente aanteprijzen: wordende » de heeren Schoolopzieners in deze Provincie almede geinviteerd, » de verspreiding van gezegd werkje onder de Onderwijzers, ook » van hunne zijde, bevorderlijk te willen zijn.

» Dit Besluit zal, door middel van het *Provinciaal blad*, ter » kennisse van de Stedelijke en Plaatselijke Besturen en van de » heeren Schoolopzieners in deze Provincie worden gebragt, tot » informatie en narigt.

» 's Hertogenbosch, den 18e November 1828.

» *De Gouverneur voornoemd*,

» *(geteekend)* VAN DER FOSSE."

HEBBEN dienstig geoordeeld, gemeld besluit door deze te brengen ter kennisse der respective School-Onderwijzers en Onderwijzeressen binnen deze Stad, met uitnoodiging om zich door de aanschaffing van voors. werkje in de gelegenheid te stellen, om het zoo onontbeerlijk onderrigt, omtrent het Nederlandsch Maten- en Gewigten Stelsel, op eene gemakkelijke en wel ingerigte wijze meer en meer te kunnen bevorderlijk zijn, en voorts tevens der Ingezetenen, ten einde daarop almede te kunnen attenderen.

BREDA, den 27 November 1828.

D E R O IJ, vt.

Ter ordonnantie van Dezelven;

De Secretaris der Stad,

H. W. SCHRUIKEs.

N E D E R L A N D E N.

Breda, den 26 November.

Voldoende aan onze belofte in het laatste nommer dezer Courant gedaan, geven wij bij deze verslag van de wijze, waarop het inwijdingsfeest der, in deze stad gevestigde Koninklijke Militaire Academie zich heeft toegedragen.

Ten acht ure des morgens, terwijl Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden, binnen onze muren, ter bijwoning dezer heuchelijke feesthouding, aankwam, kondigden statig klokkengelui, vervrolijkend klokkenspel en het wapperen van vlaggen voor de publieke gebouwen alhier, Breda's Ingezetenen aan, dat de dag der feestviering, reeds lange door hen met verlangen te gemoet gezien, was aangebroken.

Z. K. H. begaf zich ten 10 ure naar het gebouw der Academie, alwaar het geheele personeel door Zijne Exc. den Gouverneur aan Z. K. H. werd voorgesteld en geïnstalleerd, vervolgens nam Hoogstdezelve de gebouwen in alle deszelfs bijzonderheden in oogenschouw, en omringd van een' aanzienlijken staf, en voorafgegaan door de kweekelingen der Academie, mitsgaders door derzelver officieren, hoogleeraren, leeraaren enz., enz. naar de Groote Kerk. Onder orgelmuzijk, Nederlands volksgezangen uitvoerende, verbeide in de, tot de feeststatie met smaak versierde en ingerigte kerk, eene menigte, zamengesteld uit schier alles wat Breda verdienstelijks bezit uit de burgerlijke en militaire autoriteiten, de Protestantsche en Catholijke geestelijkheid, als mede eene aanzienlijke vrouwenschaar 's Vorsten komst.

Terwijl het veldmuzijk, van het hier in bezetting liggende Regiment Zwitsers de plegtigheid opende, beklom de heer *Bosscha*, hoogleeraar aan de K. M. Academie de daartoe opgerigte spreekplaats.

De geleerde redevoering diens zoo rijk begaafden sprekers, strekkende, om het juiste standpunt te doen kennen, waaruit de alhier opgerigte K. M. Academie is te beschouwen, en dan 's Konings verhevene bedoelingen bij die inrigting naar waarde, dankbaar te doen huldigen, werd door Z. K. H met zigtbare belangstelling aangehoord; daar dezelve een ieder verrukte, die aesthetisch gevoel bezit, wat schoon en voortreffelijk is, weet te waarderen.

[illegible] slechts doeltreffend, gepast was des Hoogleeraars toespraak [illegible] kweekelingen der Academie, diep roerend was dezelve. [illegible] duidelijkste deed de hooggeëerde spreker hen inzien en bezef- [illegible] welke oneindige dankbaarheid zij den Koning en het Vaderland voor hunne opneming in dat gesticht zijn verschuldigd; hoe heilig de op hen rustende verpligting is, om door onvermoeide vlijt, door inspanning van al hunne krachten, aan 's Konings oogmerken te beantwoorden; zich tot nuttige leden van den Staat, tot verdienstelijke krijgslieden te vormen. Ernstig, vaderlijk drukte hij hen op het harte toch al degenen, die boven hen in overheid gesteld zijn, te eerbiedigen en te gehoorzamen; daar zelfs degenen, die zulks in de minste betrekking zijn, uit de bloem van 's Konings legerscharen uitverkoren, nooit eenige straf of tuchtiging hadden te ondergaan. Meer moesten zij, dus was des sprekers vaderlijke vermaning, ten bewijze, dat zij aan Breda's Koninklijke Militaire Academie waren gevormd geworden, te eener tijd hebben aantewijzen, dan een glinsterend schoudersieraad en een blinkend zwaard.

Hetzelfde muzijk, dat den geëerden spreker verpoosd had, besloot de plegtigheid, welke omstreeks een uur was ten einde geloopen.

Een prachtig ontbijt bij den Heere Luitenant-Generaal *Gunkel*, Gouverneur der Academie, waarop onderscheidene burgerlijke en militaire authoriteiten genoodigd waren, volgde nu.

Niet alleen behaagde het aan Z. K. H., den maaltijd der kweekelingen bij te wonen, maar ook verwaardigde Hoogstdezelve zich, met hen den feest-bokaal te ledigen, hunne toejuichingen met de, hem zoo bijzonder eigene, lieftaligheid te beantwoorden, en hun met eene toespraak te vereeren, welke het ons leed doet, niet in staat te zijn, mede te deelen.

Voor den maaltijd, welke in het Hôtel *de Flandre* werd gehouden, en aan welke, mede eenigen der aanzienlijkste burgerlijke en krijgsambtenaren genoodigd waren, gaf Z. K. H. audientie, zijnde Hoogstdezelve omtrent 9 ure des avonds naar Brussel teruggekeerd.

Eene algemeene illuminatie, die door het uitmuntend weder zoo zeer begunstigd werd, en de algemeene geestdrift zoo klaarblijkelijk aan den dag legde, almede een aangenaam, vervrolijkend Bal ten huize van *L. Oers*, op de Groote Markt, hetwelk tot laat in den nacht duurde, besloot de feestviering, welke lang in 't geheugen zal blijven van de dankbare en verheugde ingezetenen dezer Stad, die niet alleen voor zich, maar voor geheel het vaderland, uit deze inrigting, daar zelfs degenen die zulks in de minste betrekking zijn, de zegenrijkste gevolgen verwachten.

Breda, den 27 November.

Heden had alhier, in de kerk der Evangelisch-Luthersche Gemeente, de uitdeeling plaats van zilveren medailles aan twee personen, die, in den jongst verloopen winter, met eigen levensgevaar, menschen uit het water en van onder het ijs hebben gered, en zulks in het bijwezen van eene zoo talrijke schaar, dat het kerkgebouw dezelve naauwelijks konde bevatten, en waaronder men, behalve vele andere aanzienlijken en geleerden, ook eenige hoogleeraars en leeraars van de Academie binnen deze stad, onderscheidde. Nadat de bekwame en verdienstelijke voorzitter van het departement der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen* alhier, de WelEerwaarde heer *A. N. van Pellecom*, predikant te Prinsenhage, de vergadering met eene gepaste aanspraak had geopend, beklom deze begaafde dichter het spreekgestoelte, en sprak een voortreffelijk en uitvoerig dichtstuk uit, waarbij hij de *menschenliefde* bezong, hetwelk met algemeene goedkeuring en verrukking aangehoord, en aan het einde met luide toejuiching beantwoord werd. Op het daartoe bestemde oogenblik werden, namens het bestuur des Departements, de medailles, op zilveren schenkbladen, aan de bekroonden, met veel bevalligheid, aangeboden door de jonge jufvrouwen *J. G. van Pellecom*, en *J. C. de Groot Schimmel*, dochtertje en behuwd dochtertje van den spreker.

De H. H. liefhebbers van het muzijk-gezelschap *de Harmonie*, hiertoe op het vriendelijkst uitgenoodigd, hebben met de grootste bereidwilligheid het feest mede helpen vieren, en door het uitvoeren van keurige muzijkstukken, vóór, na, en gedurende de plegtigheid, niet weinig bijgedragen tot den luister eener feestviering, welke bij alle aanwezenden eenen diepen indruk heeft achtergelaten, en alle weldenkende inwoners dezer stad met de blijde hoop vervult, dat ook in hun midden het departement eener Maatschappij, meer en meer moge bloeijen en groeijen, die, door hare weldadigen invloed, reeds zoo veel nut, kennis en verlichting, onder alle standen van ons vaderland verspreid heeft.

E G IJ P T E.

ALEXANDRIA den 10 November.

De eerste divisie der Egyptische troepen is in eenen [illegible] toestand alhier aangekomen. Een linieschip van 74 stukken is in volle zee gezonken met 1000 stuk geschut, [illegible] 500 paarden en muilezels en eene groote menigte kabels, ankers en ander scheepstuig.

De tweede divisie is gisteren met *Ibrahim Pacha* [illegible] aangekomen. De ontmoeting met zijn vader is [illegible]. *Ibrahim* naderde en boog zich om de voeten of de boorden van het kleed van zijn vader te kussen; doch hierin werd hij door dezen belet, die hem de hand bood. *Ibrahim* drukte dezelve driemalen en kuste dezelve, vervolgens ging hij aan het andere einde van den Divan zitten. Eenigen tijd daarna verwijderde hij zich in een ander vertrek, alwaar hij de officieren van het hof ontving, die hem met zijne terugkomst kwamen geluk wenschen. De beide Pacha's, vader en zoon, zouden zich binnen kort naar Cairo begeven. (Het berigt zegt naar Canea; doch dit is niet waarschijnlijk. Canea ligt op het eiland Candia, alwaar de Grieken tegen de Turken in opstand zijn en hen naar de steden hebben teruggedreven.

DUITSCHLAND en aangrenzende Rijken.

FRANKFORT den 23 November.

De *Courier van Smirna* heeft sedert eenigen tijd den graaf *Capo d'Istria* aangevallen, en gepoogd dien kundigen President van Griekenland in een verkeerd daglicht te plaatsen. Een Zwitsersch dagblad neemt de verdediging van hem op zich en zegt: » De beschuldiging van den graaf is niet om dat hij geen kennis, wijsheid, en energie aan den dag legt, maar om dat hij 's lands administratie aan vreemden toevertrouwt. Daarmede kan men slechts het lagere bestuur bedoelen, dewijl aan het hoogere bestuur niets dan geboren Grieken geplaatst zijn. Toen de graaf *Capo d'Istria* met bewilliging en goedkeuring der Verbondene Mogendheden naar Griekenland vertrok, geschiedde zulks noch in het belang van Rusland, noch van Engeland, noch van Frankrijk, maar in dat van Griekenland. Elke Mogendheid verlangde dat dit land eindelijk van deszelfs wanorde, regeringloosheid en zeerooverij zoude terug komen, dat het eene [illegible] regering en bestuur volgens het Europesche systema, aanname en daardoor de ondersteuning verdiende welke de Mogendheden voornemens waren hetzelve te verleenen. Van dit punt uitgaande, handelt de President en moet zoo handelen; in korten tijd vernietigde hij de Grieksche zeeroover[ij], ofschoon hij zich daardoor bij vele Grieksche eilandbewoners gehaat maakte; hij deed in weinige maanden het land bebouwen en verschafte daardoor duizenden arbeid en brood; hij herstelde de orde in de ontvangsten en uitgaven, vestigde en handhaafde de regering, belette den voortgang der [illegible] en beteugelde de knevelarijen van eenige ambtenaren [illegible] slechts zijne nauwkeurige kennis van [illegible] Griekenland, om te weten dat het [illegible] eene menigte goede en zelfs voortreffelijke [illegible] onder de Aziatische onderdrukking [illegible] dat het derhalve vrijheid, herstelling [illegible] verdient, dat echter de Grieken uit den [illegible] zeer ruw, bedorven, oneenig, veranderlijk en baatzuchtig zijn. — Men stelle zich nu in de plaats van den President. Hij konde geene personen in het bestuur brengen die de gelden ter ondersteuning naar Griekenland gezonden, onder zich hadden verdeeld en daarenboven met de Turken onderhandelden; die hunnen invloed en aanzien ten nadeele van Griekenlands [illegible] [illegible] gebruikten; ook konde hij geene bestuurders uit de ruwe en onwetende Grieken nemen. Hij stelde echter vele onbesproken tige en kundige Grieken aan; doch om de zeeroov[e]rij en knevelarij tegen te gaan, moest hij vreemdelingen nemen, die alles voor Griekenland over hadden, en waaronder zich kundige mannen [illegible] *Heidegger, Fabvier* enz. Wanneer de [illegible] Europa [illegible] zal de President [illegible] het bestuur toetevertrouwen. [illegible] Ieder weet intusschen dat de graaf *Capo d'Istria* [illegible] niet alleen deszelfs bestaan heeft terug gegeven, maar [illegible] ook zijn geheel vermogen heeft opgeofferd alvorens de Mogendheden te hulp kwamen; en dat hij daarom denkbaarheid, maar geen laster verdient. «

F R A N K R IJ K.

PARIJS den 22 November.

Een der dagbladen behelst de volgende nadere berigten omtrent de inneming van het kasteel van Morea.

Dit fort is aan den ingang der golf Lepante gelegen, op eene [illegible] die eenen driehoek uitmaakt, waarvan twee kanten door de zee [illegible] worden. Het is van het fort Romanie niet verder verwijderd [illegible] de breedte der zeeëngte, welke hier ter plaatse niet meer [illegible]. De Turken geven aan den naam van kleine Dardanellen. Het kasteel van Morea bestaat uit verscheiden oude torens, die van vestingwerken omringd zijn. Daar de Turksche bezetting zich niet aanstonds wilde, gelijk die van Patras, willde gedragen, maar bij herhaling verklaarde zich onder de puinhoopen van het fort te willen begraven, en daar de opper-generaal vreesde, dat de door den generaal *Schneider* aangelegde werken bij den naderenden regentijd vruchteloos zouden worden, zoo begaf hij zich zelf derwaarts, met de brigade van den generaal *Higonet*. De uitslag daarvan is bekend. De Turksche bezetting was vijf à zes honderd man sterk, goed van levensmiddelen en krijgsbehoeften voorzien. Gedurende het gevecht waren het Kasteel van Romanie, de torens en minarets der stad Lepante bedekt met muzelmannen, die dus gelegenheid gehad hebben om de kracht te leeren kennen van eenen aanval, die door Fransche krijgslieden uitgevoerd en door Fransche officieren bestuurd werd.

Terwijl de dagbladen der priester-partij beweren, dat de koninklijke ordonnantien, betrekkelijk de geestelijke scholen zullen [illegible] vervallen, verzekert de *Moniteur* heden van zijnen kant, [illegible] die ordonnantien [illegible] worden en weldra [illegible] volle beslag zullen bekomen.

NB. De Marktprijzen gelijk de vorige week.

*** Heden avond, ten 10 ure, is ten huize van zijnen Broeder en Zuster, aan eene langdurende ziekte, overleden, de Wel Ed. Gestr. Heer W. P. C. D. W A T S O N, Kapitein bij het 3e Bataillon der 10e Afdeeling Nationale Infanterie.

BREDA,
25 November 1828.

Advertentiën.

voor [illegible]

AMORTISATIE-SINDIKAAT.
D O M E I N E N.

De A G E N T van het D O M E I N te BREDA, zal op Maandag den 15 December 1828, des morgens om tien ure, ten Stadhuize van *Breda*, publiek en voor alle man, voor A F-B R A A K, verkoopen:

Het H U I S, staande in het Valkenberg te *Breda*, met verpligting op den Kooper, om het gedeelte Vijver achter hetzelve Huis, te dempen.

En ten zelve dage, 's namiddags om 2 ure, ten Stadhuize van *Oosterhout*, A A N B E S T E D E N:

Het O P M A K E N van O U D E S L O O T E N en G R U P P E N.

Het M A K E N van N I E U W E G R U P P E N.

Het Opmaken en Onderhouden van D O M I N I A L E W E G E N en B A N E N, als onder *Oosterhout*, het Opnemen en Wederdigten der Plasbermen en Zomerkaden van den Polder *het Broek* en andere Polders aldaar; mitsgaders het Repareren, in order brengen en Onderhouden van den Veerdam en Weg aan het Ponte- en Schuite-Veer te *Geertruidenberg*.

Nadere informatie te bekomen ten Kantore van den Agent voornoemd, en voor de Aanbesteding, bij de Dominiale Ambtenaren te *Oosterhout* en *Raamsdonk*.

BREDA, den 24 November 1828.

De Agent voornoemd,
C L A R I O N.

[illegible] W A R E M, Notaris in het Kanton Breda, [illegible] adverteerd, dat hij op Donderdag den elfden December [illegible] avonds ten zeven ure, zal vaceren, in *het Schapenhoofd*, bij [illegible] A E R T G E E R T S, aan de Haven te Breda, tot het houden van een derde Zitdag, ter Finale Verkooping van:

Eene zeer Moderne, Hechte, Sterke, Nieuw doortimmerde H U I Z I N G E, fraaijen T U I N, P L E I N en E R V E, staande te Breda, aan de oostzijde van de Groote Markt, Wijk D. no. 116. — In Huur bewoond wordende door de Erfgenamen van wijlen Mevrouw de Weduwe *L O S E C A A T.*

T E H U U R

een T U I N T J E met eene K A M E R, O P K A M E R, K E L D E R en K O E P E L, gelegen even buiten de Haagsche Poort. Te bevragen bij de Wed. V A N [illegible] op de Vismarkt.

*** Bij B R O E S E & COMP. te Breda, zijn de volgende Nieuwe Werken en Almanakken voorhanden:

N E D E R L A N D S C H E [illegible] A L M A N A K voor 1829, [illegible] met de portretten van [illegible] en Mr. *Jonan 't Gravenweert*. f 1,50

[illegible] voor het Schoone en Goede, in stertin, vergald. » 1,80

[illegible] *Bilderdijk*, Naklank, in een deel compleet. » 3,60

———— Grondregelen der Perspectief, met elf uitslaande platen. » 3,60

Jan van Wabre, Handleiding, M. 8. » 1,50

[illegible] Letterkundig Overzigt en proeve van [illegible] Nederlandsche Volksgezangen, [illegible] » 3,00

[illegible]

[illegible] » 4,50

[illegible] » 3,00

De tegenwoordige oorlog tusschen Rusland en Turkijen, op eene staatkundige, krijgskundige en zedekundige wijze beschouwd. » 0,50

J. G. Krol, Handleiding voor School-Onderwijzers over de Nederlandsche Maten en Gewigten. » 1,00

Tevens zijn bij hoogengemelden eene groote verzameling Nieuwe Fransche en Nederduitsche werken, in alle vakken van geleerdheid, voorhanden.

Alle Inteekeningen op Fransche, Engelsche, Hoog- en Nederduitsche werken, Tijdschriften en Nieuwspapieren, geschieden bij hovengemelden, en alle bestellingen worden op de spoedigste wijze volbragt.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.